

Czy warto inwestować?

Inwestowanie a oszczędzanie

Inwestycja to przeznaczenie pewnej części środków finansowych na realizację pomysłów, które w przyszłości przyniosą zysk. **Inwestowanie jest działaniem aktywnym**, które go celem jest podniesienie wartości wniesionego kapitału, osiągnięcie zysku. Działanie te mogą jednak przynosić straty, więc są **ryzykowne**.

Oszczędzanie to zabezpieczenie pewnego nadmiaru środków finansowych

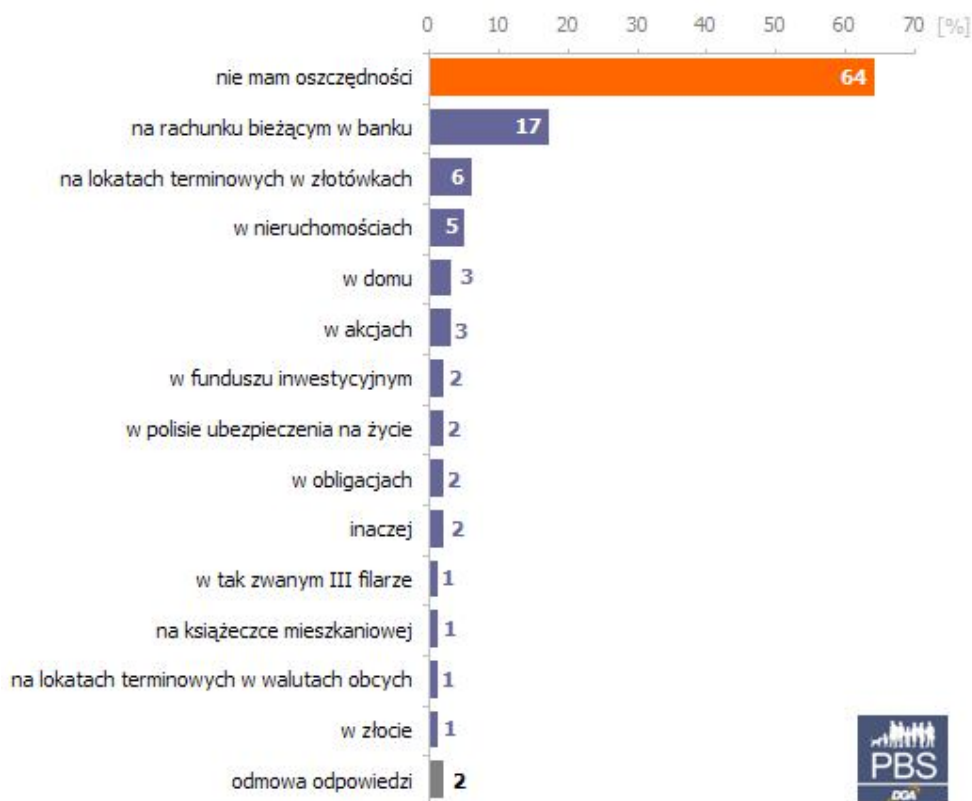
Inwestując nie wydajemy wszystkich pieniędzy na bieżąco, ale będziemy mogli w przyszłości wydać jeszcze więcej!

i czerpanie z tego tytułu korzyści w formie głównie odsetek, **jest czynnością bierną**. W oszczędzaniu **nie występuje ryzyko**. Przykładem są lokaty w banku.

Ogólnie można powiedzieć, że oszczędzanie jak i inwestowanie pozwala na pomnażanie swojego kapitału.

Zachowania ekonomiczne Polaków

Jak wynika z przeprowadzonych badań Polacy aż w 64% nie mają oszczędności, a najczęściej oszczędzają na rachunku w banku. Przedstawia to wykres 1.

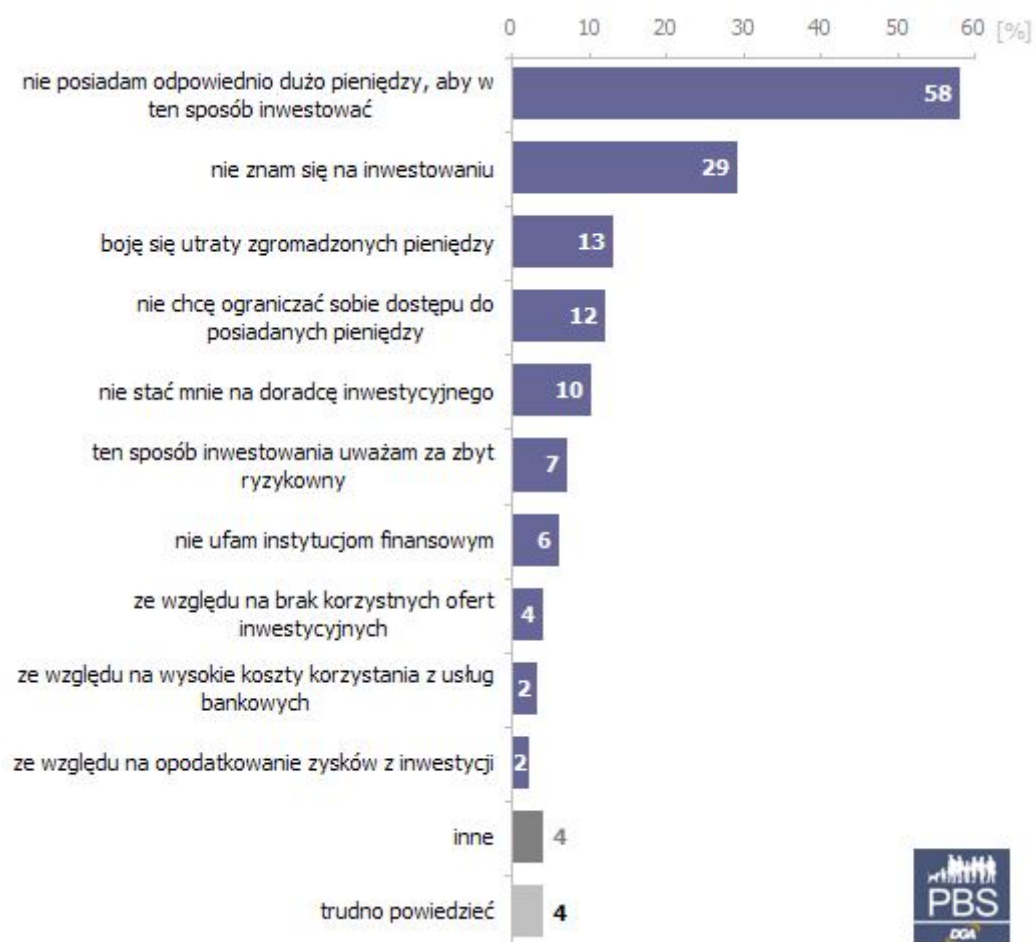

Wykres 1.

Gdzie Polacy inwestują lub trzymają swoje oszczędności?

Z wykresu 2 wynika, że Polacy głównie inwestują w najmniej opłacalne formy inwestowania z powodu braku środków pieniężnych jak i **braku wiedzy na temat inwestowania.**

Wykres 2. **Przyczyny lokowania zamiast inwestowania pieniędzy**

Sposoby oszczędzania i inwestowania

- **Świnka skarbonka**

Oszczędzanie w skarbonce /lub „do skarpety”/ polega na odkładaniu pieniędzy w myśl zasady „grosz do grosza a zbierze się kokosza”.

Metoda ta jednak ma wiele wad. Nasze pieniądze tracą na wartości w wyniku inflacji¹, np. na początku roku możemy kupić za odłożone 10 zł - 10 batonów, natomiast na koniec roku za te 10 zł możemy już kupić tylko 9 batonów, bo cena ich wzrosła.

Oszczędzając pieniądze „do skarpety” możemy je stracić na skutek

kradzieży, a także zagrożeniem są klęski żywiołowe /np. huragany, powódzie, pożary/.

- **Metale, kamienie szlachetne i biżuteria**

Przez setki lat najpopularniejszym sposobem oszczędzania było zakopywanie zgromadzonych kosztowności, a najczęściej gromadzonym dobrem było złoto.

Nie dość, że łatwo je przetopić, to jeszcze może poleżeć w ziemi dowolnie długi czas, nie tracąc nic ze swoich właściwości. Dlatego

też obecnie, ten szlachetny metal wciąż jest dla wielu

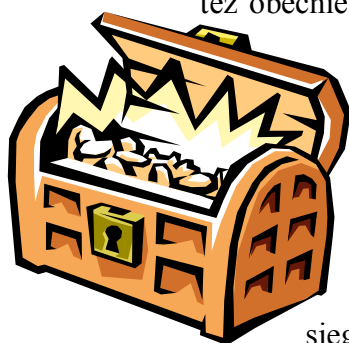
firm, a nawet państw, ważnym sposobem inwestowania.

Na rynku można kupić np. złote monety czy **sztabki złota**.

Złoto uważane jest za „najtwardszą walutę”, co oznacza, że w sytuacjach ryzyka gospodarczego, kryzysu, sięgają po nią państwa i bogaci inwestorzy. **Złoto drożeje, gdy**

sytuacja na świecie jest niepewna, panuje kryzys, a także w trakcie wojen. Oprócz złota, popularnością cieszy się platyna, rzadziej srebro.

Obecnie jest to mało popularna forma inwestowania, polecana jedynie dla bogatszych inwestorów i na dłuższy czas – kilku, a nawet kilkunastu lat.

---

¹ Trwały wzrost cen

- **Depozyt bankowy**

Najpopularniejszą i najbezpieczniejszą formą oszczędzania nawet dużych kwot jest depozyt bankowy. Banki proponują wiele sposobów lokowania pieniędzy, np. depozyty terminowe /lokaty/, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe.

Najniżej oprocentowane są środki na rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych /ROR/, oferowane oprocentowanie coraz częściej zbliża się **do 0%**.

Znacznie popularniejsze są **lokaty terminowe**. Obecnie składając środki na 3 miesiące możemy liczyć na oprocentowanie ok. 1,5% w skali roku. Natomiast przy **lokacie rocznej** zyskujemy ok. 5-6% .

Przykład 1.

Janek Kwiatek złożył w banku 1 000 zł jako roczną lokatę terminową. Proponowane oprocentowanie wynosiło 5%. Ile pan Janek otrzymał pieniędzy po roku czasu?

Rozwiązanie:

$1\ 000\ \text{zł} \times 5\% = 50\ \text{zł}$ – wartość odsetek po roku

$1\ 000\ \text{zł}\ \text{wkładu} + 50\ \text{zł}\ \text{odsetek} = 1\ 050\ \text{zł}$

Odpowiedź: Po upływie roku pan Janek Kwiatek otrzyma 1 050 zł.

Depozyty bankowe są bardzo bezpieczną formą oszczędzania, jednak nie zapewniają wysokich zysków. Dzieje się tak ze względu na stosunkowo niskie oprocentowanie, często poniżej inflacji, czyli wzrostu cen. Lokaty polecane są przy krótszym okresie oszczędzania, zwłaszcza wtedy, kiedy nie możemy zbyt dokładnie określić momentu, kiedy potrzebne nam będą zamrożone środki pieniężne.

Banki gromadząc depozyty mają środki, z których mogą udzielać kredytów.

- **Obligacje**

Obligacje to papiery wartościowe emitowane, czyli wystawiane przez m.in.:

- ✓ Skarb Państwa
- ✓ Samorządy terytorialne /np. gminy/
- ✓ Przedsiębiorstwa

Stanowią pożyczkę zaciąganą przez emitenta /wystawcę/ na z góry określone oprocentowanie, okres, u osób zakupujących obligacje. Pożyczkę tę trzeba zwrócić /wykupić/ w uzgodnionym terminie, wraz z należnymi odsetkami.

Przykład 2.

W styczniu 2010 roku przedsiębiorstwo Gagatek zamierza wybudować dużą halę produkcyjną, jednak nie ma na tą inwestycję wystarczającej ilości pieniędzy. W związku z tym postanawia wystawić obligacje jednoroczne z oprocentowaniem 15% w skali roku i sprzedać je okolicznym mieszkańcom. W rezultacie mieszkańcy kupili 10 000 obligacji po 200 zł/sztukę.

Dzięki temu firma Gagatek w styczniu 2010 roku miała 2 000 000 zł na budowę hali /10000 obligacji x 200 zł/szt/.

Po roku czyli w styczniu 2011 roku przedsiębiorstwo oddało pieniądze z oprocentowaniem, czyli $200 \text{ zł} \times 15\% = 30 \text{ zł}$ odsetek za jedną obligację.

$200 \text{ zł} + 30 \text{ zł} = 230 \text{ zł/obligację}$

$230 \text{ zł} \times 10\,000 \text{ sztuk} = 2\,300\,000 \text{ zł}$ łącznie za wszystkie obligacje

A co się stanie jeśli firma Gagatek w ciągu roku zbankrutuje? ...To jest właśnie inwestycja – im większe ryzyko tym więcej możemy zyskać, ale i stracić.

Najbezpieczniejszymi obligacjami są **obligacje skarbowe**, ponieważ Skarb Państwa gwarantuje całym swoim majątkiem wypłatę zainwestowanych pieniędzy wraz z odsetkami.

Pierwotnie obligacje miały postać materialną, bogato zdobionego papieru wartościowego. Obecnie ich nabywca otrzymuje jedynie potwierdzenie zakupu.

Obligacje można najłatwiej kupić w placówkach banków, w domach maklerskich, przez telefon lub Internet. Obligacje są polecaną formą inwestycji w okresie średnioterminowym – 2 do 4 lat. Gwarantują zachowanie kapitału i umiarkowany zysk.

- **Akcje i fundusze inwestycyjne**

Akcje to papiery wartościowe udziałowe, stwierdzające udział ich posiadacza w majątku spółki akcyjnej. Współcześnie akcje występują tylko w formie zapisów komputerowych, a nie w formie materialnej.

Niskie stopy procentowe depozytów sprawia, że Polacy coraz chętniej inwestują samodzielnie lub za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych² w akcje przedsiębiorstw notowanych na giełdzie.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie jest „barometrem gospodarki” i należy do głównych instytucji rynku kapitałowego w Polsce. GPW jest instytucją mającą na celu zapewnienie możliwości obrotu papierami wartościowymi /takimi jak np. akcje i obligacje/ dopuszczonymi do obrotu giełdowego.

Pierwsza sesja giełdowa na GPW odbyła się 16 kwietnia 1991 roku.

Kupując akcje inwestor staje się współwłaścicielem spółki. Zarabia na wzroście akcji oraz otrzymuje dywidendę³

Inwestor, który zamierza zainwestować swoje środki na giełdzie, musi najpierw założyć rachunek inwestycyjny w jednym z domów maklerskich.

Ceny akcji podlegają znacznym wahaniom, gdyż pokazują oczekiwania i prognozy przyszłych zysków spółki, a te często zmieniają się w miarę napływu informacji.

Przykłady zalety i wad inwestowania różnych form lokowania i inwestowania pieniędzy

Rynek nieruchomości	
Zalety	Wady
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cena zmienia nieznacznie w krótkim czasie, ➤ Duże zyski po długim czasie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Do inwestowania konieczny jest duży kapitał ➤ Trudno sprzedać
Obligacje	
Zalety	Wady
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Łatwość zakupu ➤ Małe ryzyko ➤ Możliwość inwestowania niewielkich kwot pieniędzy ➤ Możliwość sprzedaży przed terminem wykupu /np. obligacje dwuletnie można sprzedaż wcześniej/ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niska zyskowność
Akcje	
Zalety	Wady
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Możliwa duża zyskowność w długim czasie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konieczność śledzenia i analizowania notowań giełdowych

² Fundusze inwestycyjne to instytucje, w których pracują fachowcy finansowi, którzy zajmują się inwestowaniem pieniędzy ludzi chcących inwestować, ale nie mających wiedzy na ten temat. Doświadczony pracownik funduszu inwestycyjnego bardziej trafnie dobiera akcje i inne instrumenty finansowe w które należy inwestować.

³ wypłacany zysk przedsiębiorstwa dla jego akcjonariuszy

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prawo do dywidendy ➤ Łatwa sprzedaż 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Możliwość straty zainwestowanego kapitału w przypadku likwidacji spółki ➤ Bardzo duże ryzyko spadku wartości akcji
Złoto i srebro	
Zalety	Wady
Trwałość inwestycji szczególnie w kryzysach gospodarczych	Konieczność posiadania dużego kapitału Znaczące koszty przechowywania /sejf, system alarmowy itp./

Oplącalność inwestowania

Do mało ryzykownych inwestycji należą obligacje skarbowe, nieruchomości, złoto, a najbardziej ryzykowne są akcje. Jak wynika z uzyskanych wyników różnych funduszy inwestycyjnych inwestowanie **w akcje** w ciągu ostatniego roku pozwoliło na zysk w wysokości nawet **57-90%** od wartości wniesionego kapitału. Inwestując 100 zł, można po roku uzyskać nawet 190 zł!

Jednak zdarzają się kryzysy, taki jak mieliśmy w ostatnich latach. W związku z tym mamy straty jeśli weźmiemy pod uwagę dwa ostatnie lata. Wkładając na początku 2008 roku 100 zł, dzisiaj możemy otrzymać zaledwie 80 zł. Jednak kryzysy takiej skali zdarzają się bardzo rzadko.

Tabela 2. Stopy zwrotu przykładowych funduszy akcji

Nazwa funduszu AKCJI	Stopa zwrotu z 12 miesięcy	Stopa zwrotu z 24 miesięcy
Allianz FIO Sub. Akcji MiŚS	+80.8	-15.1
Amplico FIO Parasol Kraj. Sub. Akcji	+57.4	-28.5
Arka FIO Akcji	+80.8	-13.6

Tabela 3. Stopy zwrotu przykładowych funduszy obligacji

Nazwa funduszu OBLIGACJI	Stopa zwrotu z 12 miesięcy	Stopa zwrotu z 24 miesięcy
Aviva Investors FIO Sub. Obligacji	+12.9	+21.2
Amplico FIO Parasol Kraj. Sub. Obligacji	+19.2	+19.5
Arka FIO Obligacji	+9.2	+13.7

Tabela 3. Stopy zwrotu przykładowych funduszy rynku pieniężnego /w tym bony, lokaty/

Nazwa funduszu RYNKU PIENIĘŻNEGO	Stopa zwrotu z 12 miesięcy	Stopa zwrotu z 24 miesięcy
Allianz FIO Sub. Pien.	+4.2	+9.1
Aviva Investors FIO Sub. Depozyt Plus	+6.8	+12.0
ING Parasol FIO Sub Gotów. Plus	+5.4	+9.2

Temat opracowała

Teresa Riegel na podstawie

- *Ekonomia po polsku* pod redakcją D. Filara, A. Rzońcy i G. Wójtowicza, CeDeWu, Warszawa 2007
- *Inwestować mądrze* P. Miśkiewicz, M. Postuła, J. Wawrzyniak i W. Zubrzycka, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Warszawa 2005
- <http://www.pbsdga.pl/x.php?x=442/Co-Polak-ma-w-portfelu.html>
- <http://www.bankier.pl/inwestowanie/notowania/fundusze/>